

CB 17/115

4. STŘEDNÍ DÉLKA ZDRAVÉHO ŽIVOTA

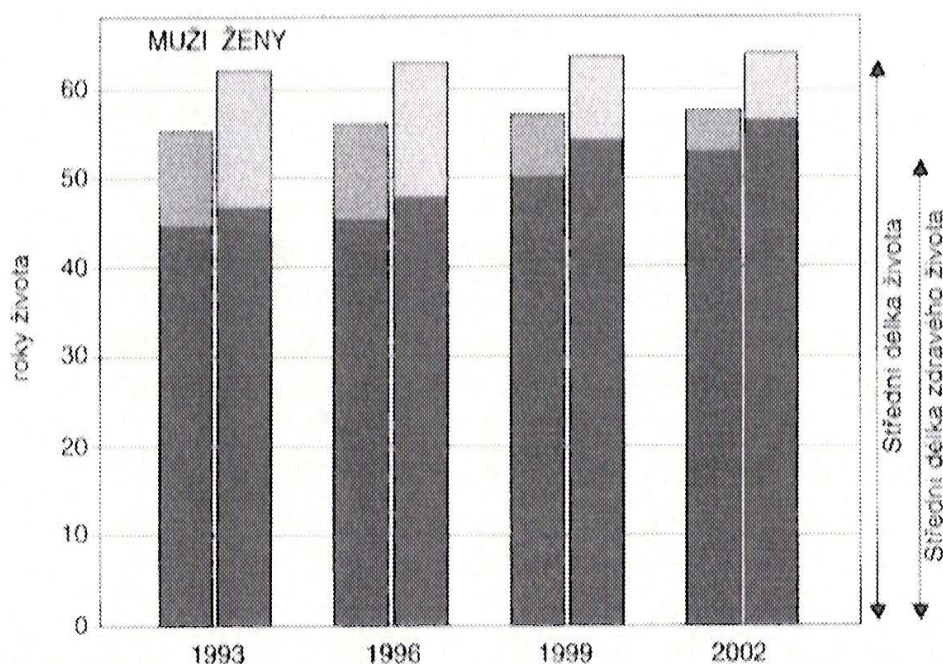
Jakub Hrkal, Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, Praha

Moderní vyspělé společnosti řeší, zda prodlužující se průměrnou délku života obyvatel doprovází zlepšování jeho kvality. K posouzení se používají ukazatele, které kombinují údaje o úmrtnosti a zdravotním stavu populace. Jedním z nich je tzv. střední délka zdravého života nebo také střední délka života prožitého ve zdraví (healthy life expectancy). Vyjadřuje průměrnou délku života prožitou v ekvivalentu úplného zdraví.

Ukazatel střední délky zdravého života byl vypočten z úmrtnostních tabulek (publikovaných ČSÚ) a z ukazatele subjektivně vnímaného zdraví, který byl zjišťován ve Výběrových šetřeních o zdravotním stavu české populace (HIS CR 1993 - 2002, viz kap. 18). Za dobré zdraví byly považovány kategorie velmi dobře, dobře a uspokojivě a za špatné zdraví kategorie špatně a velmi špatně. Střední délka života prožitá v dobrém zdraví byla vypočtena pro věk 15 a 65 let, zvláště pro muže i ženy, a za roky 1993, 1996, 1999 a 2002.

Obr. č. 2

Střední délka života a její část prožitá ve zdraví ve věku 15 let

Podle výsledků činila střední délka zdravého života v roce 2002 u mužů ve věku 15 let dalších 52,9 roku a u žen téhož věku 56,4 roku, u mužů ve věku 65 let 11,4 roku a u žen 12,4 roku. Ačkoliv byla u žen delší než u mužů, představovala relativně menší část z jejich celkové délky života (u 15letých žen to bylo 88 %, zatímco u mužů 92 % zbývající části života, u 65letých žen 72 %, zatímco u mužů 82 % zbývající části života).

V letech 1993 až 2002 se střední délka zdravého života zvýšila pro 15leté muže o 8,2 roku a pro ženy o 9,7 roku. Rovněž se zvýšila relativní část života prožité v dobrém zdraví (v průměru za muže i ženy o 12 procentních bodů u 15letých a o 19 procentních bodů u 65letých). Výrazně vyšší nárůst střední délky zdravého života oproti nárůstu celkové střední délky života ukazuje spíše na změnu ve vnímání celkové kvality života a v optimističtější přístup k životu než na výrazné zlepšení zdravotního stavu (viz obr. č. 2).

Healthy life expectancy
based on self perceived health